

Veľký Lopeník a Haluzická tiesňava

4. november 2017

Jeseň je obdobie plné farieb, dozrievajúcich plodov, ale aj prechádzok prírodou. Dočkali sme sa peknej soboty, pár dní po dušičkách. Po iné roky bol tento čas typicky novembrový - daždivý, chladný. Dnešná jesenná prechádzka nás zaviedla na moravsko - slovenské pomedzie a do prírody okolo neho. Vystúpili sme na rozhľadňu a poprechádzali sa zaujímavou tiesňavou, ktorá odmieta prestať rásť, mení sa a ponúka nevšedný pohľad na okolitú prírodu, ukrytú v malej džungli.

Z Oslian odchádzame skoro ráno o 6. hodine v počte 34 turistov. Za necelé dve hodinky začíname túru na Morave medzi obcami Lopeník (ČR) a Nová Bošáca (SR) výstupom na vrch Lopeník, územím, ktorého prechádza štátna hranica. Ráno v hore bolo miestami v opare hmly, ktorá sa rozplynula vplyvom slnečných lúčov. Fúkal nepríjemný vietor, ktorého spoločnosť bolo cítiť po celej trase. Lákadlom Veľkého Lopeníka bola pre nás rozhľadňa. Cesta lesom bola pohodová, išlo sa dobre a výstup na samotný vrchol zdolal každý. Zväčša to bola cesta lesom po širokej lesnej cestičke, ktorú lemovali po oboch stranách pestrofarebné listnaté stromy a vysoké zelené ihličnany. Niektoré úseky boli strmšie, ale dali sa zvládnuť. Občasné výhľady na kopaničiarsky kraj boli príjemným spestrením. Z lesa vychádzame tesne pred vrcholom Veľkého Lopeníka. Nachádzala sa tu drevená 22 metrov vysoká rozhľadňa na murovanom kamennom podstavci. Okolie tvoril pamätník padlým hrdinom, lavičky a malý prístrešok. Dávame dolu batohy a vystupujeme po drevených schodoch na rozhľadňu. A výhľady, na ktoré sme sa tešili? Boli prekrásne. Na vrchu rozhľadne je mapka pohorí na každej svetovej strane aj s popisom. Tu sme mali dlhšiu prestávku, nakoľko času sme mali dosť a tak sme ho využili na oddych, fotenie okolia a v závetří sme si posedeli na slniečku. Tadiaľto prešla po nás menšia skupinka našich turistov, ktorí vystúpili v Novom Hrozenkove a pokračovali hrebeňom do Novej Bošáce, kde sme sa všetci spoločne stretli. Zhruba po hodinke sa aj my zberáme na odchod. Strmý zostup dolu do dediny dal miestami zabrat, lebo občasné blato a mokré lístie boli zradné. V lese bolo príjemne, vietor toľko nefúkal, slniečko príjemne hladilo tvár. Príroda hrala všetkými farbami, bolo čo obdivovať. Cesta ubehla rýchlo, ani sa nenazdáme, míňame osadu Grúň a Pamätník SNP s vysokou bielou sochou partizána. Krátke zastavenie, malá spomienka a ideme ďalej do Bošáce. Malé občerstvenie v miestnom pohostinstve, počkáme ostatných z prvej skupiny, nástup do autobusu a smer Haluzice. Príjemne nás prekvapil Janko Hanák a ponúkol možnosť návštevy Zemianskeho Podhradia. Obec má bohatú históriu. Nachádza sa v nej zaujímavá stavba evanjelického kostola. Má elipsovité pôdorys a v celej Európe takéto kostoly sú len dva. Tu a v Nemecku. Stavba má štvoro dverí ako štyri svetové strany a ani jednej dvere nie sú hlavné. Okolo celej stavby kostola je osadených 12 kamenných stĺpov, ktoré symbolizujú 12 biblických apoštolov. Kostol je

unikát svojho druhu a obyvatelia sú právom naň hrdí, o čom sme sa mali možnosť presvedčiť aj my. Sprevádzala nás totiž staršia pani, ktorá bola nadšená, že nám mohla porozprávať o dávnej minulosti až po dnešok. Rozprávala pútavo a boli by sme tam až do večera, keby nás nesúril čas a nemuseli sme odísť. Čakala nás ešte návšteva Haluzickej tiesňavy, románskeho kostola a rozhľadne na Hájnici. Vedľa kostola sa nachádzal pamätný dom Holubyho a Riznera, významných slovenských národovcov. V dome, ktorý kedysi slúžil ako evanjelická fara, sa nachádza stála expozícia dejín obce, na stenách viseli obrazy osobností národnobuditeľského a kultúrneho života. Opúšťame toto zaujímavé miesto a autobusom sa odvážame do obce Haluzice, kde nás čaká posledná etapa dnešnej túry. Územie Haluzickej tiesňavy sa nachádza v okolí obce a je súčasťou CHKO Biele Karpaty. Kráčame náučným chodníkom a vstupujeme do malebného pralesa. Išli sme chodníkom, lemovaným rozmanitými stromami, ktoré boli obrastené popínavým brečtanom. Boli tu menšie vodopády, technická pamiatka v podobe hrádze a plno pekných prírodných úkazov. Tiesňava stále pracuje, neustále sa prehĺbuje a mení. Vznikla činnosťou Haluzického potoka, ktorý si razí cestu cez skaly. V súčasnosti má kaňon dĺžku necelý kilometer, hĺbku 50 m a šírku 200 m. Roklina sa neustále mení, postupne sa zosúva aj okolitá stavba románskeho kostola v jej blízkosti. Z tiesňavy vychádzame von a lúkami prejdeme k románskemu Haluzickému kostolu. Zrúcanina opevneného románskeho kostola bola kedysi opevnený hrad. Dodnes sa tu zachovala iba stavba bez strechy. Z kostolíka bol pekný výhľad do okolia, v diaľke bolo pekne vidieť hrad Beckov. Krížom cez polia a lúky sa presúvame k rozhľadni Hájnica, ktorá i napriek svojej nevelkej výške ponúka panoramatický výhľad na široké okolie. Výška rozhľadne je 7,3 m a nachádza sa na rovnomennom vrchu Hájnica v nadmorskej výške 341 m. Zhora sme videli pohorie Bielych Karpat a Považského Inovca. V opare oblakov sa črtalo mesto Trenčín so známym hradom. Dolu pod nami sme spoznali zrúcaninu románskeho kostolíka, ktorý sme pred malou chvíľou navštívili. Zberáme sa na odchod, ešte spoločná fotka a rýchlym krokom zostupujeme lúkami dolu do obce, kde nás čakajú ostatní turisti a autobus, ktorým odchádzame domov.

A čo dodať na záver ? Každý kúsok krajiny, ktorú sme dnes prešli, bol niečím výnimočný. Či to bola pestrofarebná jesenná príroda, čarovné zákutia tiesňavy, dávna história kostolíkov, alebo neopakovateľné výhľady z rozhľadní. Videli a zažili sme toho v krátkom okamihu dňa naozaj veľa. Bola to pekná túra, na ktorú sa oplatí spomínať.

Ľudmila Foltánová